

Informatieblad | 7 oktober 2021

Kennismarkt Palliatieve Zorg 'Veerkracht'

Het lerend netwerk Palliatieve Zorg Zeeland, onderdeel van Zeeuwse Zorgschakels, organiseerde in het najaar van 2021 een Regionale Kennismarkt Palliatieve Zorg rondom het thema 'Veerkracht'. Maar liefst 6 verschillende onderzoeken uit onder meer het programma 'Palliantie. Meer dan zorg' zijn hier aan de online en fysieke deelnemers voorgesteld. Alle onderzoeken hebben een link met het thema 'Veerkracht'. Tijdens deze Kennismarkt hebben we de link gelegd tussen de onderzoeken, de opbrengsten en de praktijk: de deelnemende professionals en organisaties uit Zeeland en de rest van het land. Om de waardevolle opbrengst van deze middag zoveel mogelijk te delen, hebben we deze infosheet samengesteld. U vindt hieronder per onderzoek een samenvatting, een link naar de 3-minutenpitch en verdere informatie over het onderzoek en de opbrengsten.

Op weg naar mantelzorg- ondersteuning op maat

– Drs. Wilco Kruijswijk, MantelzorgNL

'Thuis blijven tot aan het eind' is een wens van de meeste patiënten. Om deze wens te vervullen is het belangrijk dat een patiënt mantelzorg krijgt. Mantelzorgers zijn echter in de laatste levensfase van een patiënt vaak zwaar belast. Zij moeten daarom zelf ook ondersteuning kunnen krijgen. In het onderzoek is gekeken naar tijdige ondersteuning voor mantelzorgers in de palliatieve fase. Ondersteuning op maat, want dé mantelzorg bestaat niet.

Op basis van verschillen in ondersteuningsbehoefte zijn profielen onderscheiden. Deze profielen zijn verwerkt in een blended learning voor verpleegkundigen en verzorgenden. Ook is een zogeheten toolkit gemaakt met materialen om lokaal een informatieavond te organiseren of om met weinig inspanning een lokale publiekscampagne op te zetten. In combinatie met een theaterstuk en een expositie is er al op verschillende plekken in het land een lokale campagne opgezet.

BLENDED LEARNING

TOOLKIT

VIDEO

ONDERZOEK

Tijdig in gesprek

– Doris van der Smissen, MSc,
junior researcher Erasmus MC

Ontwikkeling en evaluatie van de online keuzehulp voor advance care planning 'Verken uw wensen voor zorg en behandeling'

Advance care planning (ACP) ondersteunt het gesprek over toekomstige zorg en behandeling, zodat de zorg zoveel mogelijk kan aansluiten bij de voorkeuren van mensen. Online programma's kunnen patiënten ondersteunen in de eerste stappen van ACP, zoals het voorbereiden van gesprekken over zorg en behandelwensen met hun arts. We hebben de digitale ACP keuzehulp 'Verken uw wensen voor zorg en behandeling' ontwikkeld, geëvalueerd en geïmplementeerd, samen met patiënten, naasten en patiëntenorganisaties. De keuzehulp helpt mensen bij het nadenken over zorgwensen en het bespreken en vastleggen hiervan. Gebruikers kunnen hun antwoorden op de vragen uitprinten. De keuzehulp kan mogelijk bijdragen aan het bewustzijn over de mogelijkheden van ACP, van burgers en ook van (huis)artsen die hun patiënten naar de keuzehulp kunnen verwijzen.

VIDEO

KEUZEHULP

Als niet alles is wat het lijkt

– Prof. Dr. An Reyners, Verpleegkundig
specialist palliatieve zorg UMCG

Naast aandacht voor lichamelijke, sociale en psychische klachten/problemen wordt er in de palliatieve zorg ook aandacht besteed aan spirituele vragen. Veel zorgverleners voelen zich hier echter handelingsverlegen bij. Binnen het project 'Als niet alles is wat het lijkt' is een digitale leerwerkplaats ingericht. Hierin staat materiaal over wat spiritualiteit/zingeving is en hoe hier invulling aan gegeven kan worden.

Tijdens het project zijn afdelingen/teams van 25 organisaties geschoold op basis van de digitale leerwerkplaats. Van elke organisatie hebben twee werknemers een scholing gevolgd over deze digitale leerwerkplaats. Vervolgens konden zij hun afdeling/team trainen. Het effect hiervan was dat zorgverleners minder handelingsverlegenheid ervoeren na verloop van tijd. Ook werd het een bespreekbaar thema binnen een afdeling/team.

VIDEO

ONDERZOEK

Oog voor Naasten en Nabestaanden

– Arianne Stoppelenburg, Post-doc onderzoeker
LUMC Expertisecentrum Palliatieve Zorg

Veel zorgverleners hebben wel aandacht voor naasten van patiënten met een levensbedreigende ziekte of kwetsbaarheid, maar vaak is deze aandacht weinig structureel. Om zorgverleners in verpleeghuizen en ziekenhuizen hierbij te ondersteunen, is een ZonMw project uitgevoerd genaamd 'Oog hebben voor naasten: Ontwikkeling en implementatie van een methodiek voor systematische voor- en nazorg in verpleeghuizen en ziekenhuizen'.

Binnen dit project is een toolkit ontwikkeld waarmee zorgverleners geholpen worden om structureel aandacht te hebben voor naasten. Deze toolkit bestaat uit een praktische handreiking en een uitgebreide achtergrondbrochure rond voor- en nazorg, begeleiding van naasten en het rouwproces. Ook is er informatiemateriaal ontwikkeld voor naasten zelf. Voor zorgorganisaties is informatie ontwikkeld over het belang van de juiste organisatorische randvoorwaarden voor het op systematische wijze bieden van deze aandacht.

METHODIEK

VERVOLGPROJECT

PALLIALINE

Linking-Zin

– Dr. Susan Hupkens, onderzoeker/docent
Hogeschool Rotterdam

Welke behoeften hebben thuiswonende burgers t.a.v. ondersteuning bij zingeving (50 plus, palliatieve fase en naasten)? Wat is het huidige aanbod en hoe is de aansluiting van de hulpverlening op wat burgers nodig hebben? Actieonderzoek Linking-Zin gaat hierover. In het onderzoek is een uitgebreide verkenning gedaan van deze vragen in 3 regio's. Linking-Zin is een samenwerking van Hogeschool Rotterdam en drie Centra voor Levensvragen, nl. Rotterdam en omstreken, de Zuid-Hollandse eilanden en de regio West Brabant (Roosendaal, Bergen op Zoom, Tholen) en is gesubsidieerd door ZonMw.

Het project is momenteel in de fase van ontwikkeling/implementatie van enkele werkwijzen en producten, om het aanbod in ondersteuning beter aan te laten sluiten bij individuele behoeften aan ondersteuning van burgers met zingevingvragen in de thuissituatie.

Lizette Littel-Baetens (MANP) onderzoeker Zuid-Hollandse eilanden
Katja van der Linden (MA) onderzoeker Bergen op Zoom, Roosendaal, Tholen
Susan Hupkens (Dr.) projectleider Linking-Zin
Mariëtte Hobbelen (Drs.), onderzoeker Rotterdam e.o.

VIDEO

ONDERZOEK

Veerkracht ondersteunen en versterken: een gesprekshulpmiddel

– Anke Heijnsman, MSc, docent/onderzoeker
Hogeschool van Amsterdam

Veerkracht is het vermogen van mensen om met veranderingen om te gaan en zich aan te passen. Ook binnen het concept Positieve Gezondheid is veerkracht een centraal begrip. Voor veel zorgprofessionals blijft het echter een abstract begrip en ontbreken handvatten hoe je veerkracht kan toepassen in de praktijk.

In aanvulling op de eerder ontwikkelde infographic 'Goed gebruik maken van veerkracht doe je zo!' is nu een gesprekshulpmiddel ontwikkeld. In een aantal co-creatie sessies hebben onderzoekers van Amsterdam UMC, samen met de HvA en medewerkers van de GRZ locatie Naarderheem (Vivium) een tool ontwikkeld met praktische tips en concrete gespreksvragen die ondersteunend zijn in het contact met cliënten en hun naasten om sterke kanten, wensen, mogelijkheden en hulpbronnen te vinden en te benutten.

Anke Heijnsman, MSc, docent/onderzoeker Hogeschool van Amsterdam,
Centre of Expertise Urban Vitality

VIDEO

VEERKRACHT

De Kennismarkt en het Informatieblad werden mede mogelijk gemaakt door Palliantie. Meer dan zorg, ZonMw en het Consortium Palliatieve Zorg Zuid-West Nederland.

